

SKAFOLUNAT BAĞ YARALANMASI

Skafolunat Bağ Nedir?

Skafolunat bağ, el bileğinde bulunan önemli bir bağıdır. El bileğinde sekiz tane küçük kemikten ikisi olan skafoid ile lunat kemiklerini birbirine bağlayan bağıdır. Bu bağ, el bileğinin stabilitesini sağlamak ve hareketleri ağrısız bir şekilde gerçekleştirmek için hayati bir rol oynar.

Skafolunat bağda meydana gelen yaralanmalar, el bileğinde ağrı, instabilite ve hareket kısıtlılığına yol açabilir. Bu yaralanmalar genellikle burkulmalar, düşme veya travmalar sonucu oluşur ve tedavi edilmediğinde kronik hale gelerek DISI deformitesine sebep olabilir.

Skafolunat Bağ Yaralanması Nasıl Olur?

Skafolunat bağ yaralanması, el bileğine fazla yük bindiğinde ortaya çıkar. En sık karşılaşılan neden, el üzerine düşmedir. Genellikle el bileği geriye doğru büküldüğünde veya alışılmadık bir pozisyonda zorlandığında bu bağ yaralanır.

Bazen bağ, zamanla tekrar eden zorlanmalar veya yaşla birlikte gevşeyebilir. Uzun süreli enflamasyon-iltihaplanma, bağın yavaş yavaş zayıflamasına yol açabilir. Kronik gut hastalığı da skafolunat bağın hasar görmesine neden olabilecek bir diğer etkidir.

Skafolunat bağ yaralanmaları zamanında tedavi edilmezse, Kienböck Hastalığı gibi ciddi durumlara neden olabilir. Bu hastalık hakkında detaylı bilgi almak için ilgili sayfamıza göz atabilirsiniz.

Skafolunat Bağ Yaralanması Belirtileri Nelerdir?

Akut skafolunat bağ yaralanması olan el bileği, ağrılı ve şişmiş olur. El bileğinin eklem hareketleri kısıtlanır, hareket ettirmek istenirse ağrı artar. Özellikle el bileği sırt tarafında ağrı ve şişlik belirgin olup, hastalar yaralanan el bileklerinin güçsüz olduğunu ifade ederler. Özellikle sporcular şınav çekemediklerini söylerler. Ayrıca el bileğinden ses gelmesi, kilitlenme ve takılma hissi de olabilir.

El Bilek Burkulması Belirtileri ; Skafolunat bağ yaralanması, özellikle el bileği burkulması sonrası oluşan ağrı ve şişlik ile kendini belli eder. Bu yaralanma sonrasında hastalar genellikle el bileği ağrısı ve hareket kısıtlılığı yaşarlar. Kavrama gücünde azalma ve el bileğinde hassasiyet de yaygındır. Bu tür bir yaralanma, özellikle günlük yaşam aktivitelerini zorlaştırabilir ve el bileğinde kalıcı hasarlara neden olabilir.

Hareket kısıtlılığı genellikle belirgin bir şekilde hissedilir ve bu durum hastaların el bileğini kullanmasını zorlaştırır. Watson testi sırasında, el bileği üzerinde hassasiyet ve ağrı hissedilebilir. Radyografik inceleme yapıldığında ise skafoid-lunat mesafe artışı görülür.

Bu bulgular, skafoid-lunat disosiyasyonu tanısının konulmasına yardımcı olur. Eğer erken dönemde tedavi edilmezse, ilerleyen süreçte SLAC bilek ve kırıldak dejenerasyonu gibi ciddi sorunlara yol açabilir.

Skafolunat Bağ Yaralanması Nasıl Teşhis Edilir?

Skafolunat bağ yaralanmasının teşhisi zor olabilir. Skafolunat bağ yaralanmalarının teşhisi röntgen ile yapılır. Röntgenlerde bağlar doğrudan görünmese de skafolunat bağ yaralandığında skafoid ile lunat kemiği arasındaki mesafe açılarak normalden 3 mm'den az olan skafolunat mesafe artar. Bu da röntgende görülür. Kronik olgularda el bileği kemiklerinin hizalanması da bozulur.

Skafolunat bağ yaralanmasının teşhisi çoğu zaman kolay olmayabilir. Ancak her zaman skafolunat bağ ilk başta tam kopmayabilir, kopmuş olsa bile çekilen ilk röntgenlerde skafolunat mesafe röntgende görülecek kadar artmayabilir. Böyle durumlarda özellikle ilk çekilen röntgen görüntüleri normal olacaktır.

Ancak hastanın kontrolünde hala ağrısı devam edip, skafolunat eklem üzerinde hassasiyeti devam eder ise MR görüntüleme yöntemlerine başvurulur. MR görüntüleme, bağdaki yaralanmanın boyutunu görmeye olanak tanır.

Bazı durumlarda MR görüntüleme ile de skafolunat teşhisi koyulamayabilir. Bu durumda doğrudan el bileği içini görmek ve bağları detaylı incelemek için artroskopiye de önerebilir. Artroskopi sırasında, küçük bir kamera ile el bileği eklemi incelenir ve bağlar doğrudan değerlendirilir.

Skafolunat Bağ Yaralanması Nasıl Tedavi Edilir?

Ameliyatsız Tedavisi:

Skafolunat bağ yaralanması eğer yeni bir yaralanma ise ve skafoid ile lunat kemikleri arasında bir açılma yok ise hastaya dirsek altı alçı yapılır ve haftalık el bileği röntgenleri çekilerek takip edilir. Skafoid ve lunat kemikleri arasında açılma olur ise ameliyat planlanır.

Skafolunat Bağ Yaralanması Ameliyatları

Skafolunat bağ yaralanmasında ameliyat seçenekleri ve endikasyonlar çeşitli faktörlere göre belirlenir. Skafolunat bağ yaralanmalarında uygulanabilecek başlıca ameliyatlar:

1. Skafolunat Bağ Onarımı:

Bu yöntemde, bağın orijinal anatomisine göre onarılır. Ayrıca skafoid ve lunatum kemikleri dışarıdan teller ile 6-8 hafta sabitlenebilir.

Hangi durumda yapılır?

Akut skafolunat bağ yaralanmaları ve karpal dizilim bozukluğu bulunmayan hastalar.

Yaralanmadan sonraki 18 ay içerisinde olan, ancak redükte edilebilen kronik skafolunat bağ yaralanmaları.

Yaralanma sonucunda tamir edilecek bağ var ise tercih edilir. Bazı yaralanmalarda bağ patlama tarzında yaralanır ve tamiri uygun olmaz.

2. Skafolunat Rekonstrüksiyon:

Bağ onarımı mümkün olmadığında, bağın yeniden yapılandırılması yani rekonstrüksiyon yapılır. Genellikle ön koldaki palmaris longus tendonu skafolunat bağ rekonstrüksiyon ameliyatında kullanılan tendondur.

Skafoid ve lunatum kemiklerinden tüneller açılır ve palmaris longus tendonu bu tünellere yerleştirilerek her iki kemiğin birlikteliği sağlanır.

Hangi durumda yapılır?

Karpal dizilim bozukluğu bulunmayan akut skafolunat bağ yaralanmalarında, bağ onarımına uygun olmadığı durumda.

18 aydan uzun süre önce meydana gelmiş, ancak redükte edilebilen yani ameliyatı yapan cerrah eli ile skafolunat ilişkisi sağlayabildiği kronik skafolunat bağ yaralanmalarında yapılır.

3. El Bileğinde Çeşitli Füzyon Ameliyatları

Ne zaman yapılır?

Sert ve redükte edilemeyen DISI (dorsal interkalar segment instabilitesi) deformitesi.

DISI ile birlikte el bileği eklemünde ya da el bileğinin diğer küçük eklemlerinde kireçlenme var ise.

Teknik:

- **Skafotrapezotrapezoidal (STT) füzyon:** Bu yöntem, skafoid ile trapezium ve trapezoid kemiklerinin füzyonunu içerir ve bileğin stabilitesini sağlamayı amaçlar.

- **Skafolunokapitat (SLC) füzyon:** Bu yöntem, skafoid, lunat ve kapitat kemiklerini birleştirerek daha kapsamlı bir stabilizasyon sağlar.

Skafolunat füzyonu tek başına yüksek nonunion (kaynamama) oranına sahip olduğu için çoğunlukla tercih edilmez ve daha stabil füzyon seçeneklerine yönelinir.